

Barcelona impulsa un nou model de consum responsable

Barcelona ha elaborat l'Estratègia d'impuls del Consum Responsable 2016-2019 per estendre una nova cultura del consum que preveu actuacions transversals per valor de 4,3 M€ durant el mandat

A diferència del model de consum tradicional, el consum responsable té en compte les repercussions col·lectives i integrals, indirectes i en el mitjà i llarg termini del nostre consum

Nou espai de formació i assessorament en consum responsable a les oficines de l'OMIC, Oficina Municipal d'Informació al Consumidor

Es contempla desplegar mesures contra el malbaratament alimentari i per promoure productes ecològics i de proximitat, de la mà de Comerç, Mercats i Mercabarna

El consum responsable, lluny de ser una amenaça per l'ocupació, el PIB... és una oportunitat -potser la única- per l'empresa local, especialment la petita i la mitjana, que mai podrà competir en preu

Barcelona ha elaborat l'Estratègia d'impuls del Consum Responsable 2016-2019 per afavorir una nova manera d'entendre l'acció de consumir que deixa enrere les polítiques de consum que fins ara desenvolupaven les administracions públiques. El primer tinent d'alcaldia, Gerardo Pisarello, ha dit que "l'estratègia està adreçada a impulsar un nou model de consum social i ambientalment responsable, lligat a d'altres formes de produir, de distribuir la riquesa i de finançament, davant de l'actual model econòmic especulatiu, de producció i de consum que és profundament insostenible des de punt de vista ambiental, energètic i social, i individual".

El model actual se centrava, d'una banda, a incentivar qualsevol consum per generar riquesa i ocupació, vetllar per defensar els drets de les persones consumidores, la seva salut i seguretat, i pal·liar les dificultats d'accedir al consum de productes i serveis per part dels sectors més vulnerables a fi que puguin satisfer les necessitats bàsiques.

Fins fa poc, la política de consum de l'Ajuntament de Barcelona s'havia centrat en aquests objectius. El Pla marca l'inici d'una nova política local de consum que configuri un relat coherent i integrador amb altres àmbits d'actuació com l'habitatge, l'energia (pobresa energètica), el turisme, o les finances (banca ètica), i de l'altra, la incorporació d'una nova línia d'actuació, l'impuls d'un nou model de consum, l'anomenat consum responsable.

L'acció de consumir no té una dimensió simplement econòmica, sinó també ètica i política. En les societats capitalistes actuals, el consum acostuma a adoptar la forma de consumisme, que podem definir com l'exacerbació del consum induïda per imaginar-se, individualment, que la felicitat pròpia rau en la compra contínua de béns i serveis i, col·lectivament, que consumint contribuïm al creixement econòmic i, per tant en teoria, a la felicitat col·lectiva.

En canvi, el consum responsable, altrament dit conscient, crític, ètic, ecològic, transformador, sostenible, solidari o just, és una proposta que ens interpel·la, com a persones i com a societat, a adoptar hàbits de consum i estils de vida que contribueixin a millorar tant la nostra qualitat de vida com el medi ambient, la justícia social i la democràcia, i a avançar, així, cap a una economia i una societat més justes i sostenibles.

A diferència del model de consum tradicional, el consum responsable té en compte les repercussions col·lectives i integrals, indirectes i en el mitjà i llarg termini del nostre consum.

D'una manera molt sintètica, podem definir el consum responsable com la satisfacció de les necessitats i aspiracions legítimes de les persones consumidores mitjançant, quan calgui, la tria conscient de productes, serveis i canals de comercialització que respectin les condicions laborals de les persones productores, els drets de les persones consumidores i el medi ambient.

La nova cultura del consum que proposa el Pla, doncs, aposta pel foment del consum (i la vida) de proximitat: comerç de barri, productes i serveis locals i aposta per les PIMES i l'ESS, mobilitat no motoritzada i col·lectiva, oci i turisme de proximitat, reducció de consums i embolcalls superflus. Aquets model aporta beneficis tant a

nivell econòmic com en la qualitat de vida de les persones.

Les accions que preveu l'Estratègia d'Impuls del Consum Responsable (EICR) estan orientades per aconseguir 5 objectius estratègics, els quals s'en-globen dins de 7 àmbits d'actuació diferents.

Els objectius que persegueix l'Estratègia d'Impuls són els següents:

1. Estendre la cultura del consum responsable

Difusió de valors, criteris i idees pràctiques entre la ciutadania, empreses i la mateixa administració per tal d'aconseguir un canvi d'hàbits i afavorir noves formes de consum responsable a la ciutat.

2. Disposar per fer-ho de les regulacions adients

Revisió i actualització de la normativa actual per tal d'incloure clàusules i criteris socials, ambientals i de bon govern que afavoreixin el consum responsable. A més, s'impulsarà d'altres administracions a seguir la mateixa línia de treball i s'establiran mecanismes que vetllin pel correcte compliment de la normativa existent.

3. Impulsar el consum responsable en les actuacions de l'Ajuntament

Pràctica del consum responsable per part de l'Ajuntament com a consumidor que és i impuls a la contractació i la compra pública responsables.

4. Impulsar el comerç i l'empresa locals promovent el seu vincle amb el consum responsable

Promoció del comerç local i del consum de productes de proximitat posant èmfasi en els seus valors en termes de cohesió social i gestió ambiental.

5. Impulsar l'economia social i solidària reforçant el seu vincle amb el consum responsable

Reforçar el compromís de les empreses i entitats d'economia social i solidària amb el consum responsable i promoure la creació de noves iniciatives d'economia social i solidària en consum responsable. L'enfocament dominant de política pública en consum responsable fins ara ha apostat sobretot per la conscienciació, l'educació i la informació (etiquetatge, segells de qualitat...), s'ha centrat a vetllar pels drets de les persones consumidores —un paper important que s'ha de mantenir i, fins i tot, reforçar— i ha sectorialitzat les polítiques de consum associades al medi ambiental i a la sostenibilitat.

Algunes accions concretes previstes al pla que es desenvoluparan des del Comissionat d'Economia Social Solidària i Consum de la mà dels agents o àrees implicades:

- Observatori del Consum. Anàlisi estadística i d'investigació en consum. Incorporar el consum en les enquestes ciutadanes OMNIBUS i altres.
- Nou espai de formació i assessorament en consum responsable a les oficines de l'OMIC, Oficina Municipal d'Informació al Consumidor).
- Servei adreçat a la ciutadania i la comunitat educativa.
- Nou espai d'informació especialitzada a l'OMIC per a altres serveis municipals i associacions de consumidors sobre temes de consum.
- Incloure oferta d'informació sobre consum responsable als serveis d'atenció a les reclamacions en consum de l'OMIC.

Amb Comerç:

- Línia de subvencions per a projectes de millora de la sostenibilitat en el comerç.
- Incorporar als plans municipals de desenvolupament local dels barris estudis d'hàbits de consum i el valor del consum responsable.
- Suport a la creació d'empreses (especial èmfasi a les cooperatives) de productes i serveis vinculats al consum responsable.
- Programa educatiu per un consum crític i responsable i afavorir el coneixement del comerç del barri.

Amb Mercats i Mercabarna:

- Donar suport a cursos sobre cuina d'aprofitament.
- Donar suport i difondre, juntament amb el Gremi de Peixaters de Catalunya i la Federació Nacional Catalana de Confraries de Pescadors, la campanya d'etiquetatge del peix (Generalitat) a la xarxa de mercats municipals.
- Reduir el malbaratament alimentari. Fer un diagnòstic de les pèrdues alimentàries produïdes per l'activitat de tots els operadors que conflueixen a Mercabarna per tal d'analitzar les seves causes i poder reduir-les.
- Propostes de millora per la logística de distribució de productes de proximitat, i agroecològics vinculats a un consum responsable des de Mercabarna.
- Promoure el consum de productes ecològics i de proximitat. Ampliar la campanya pilot "Mercat Verd" a la resta de mercats. Institut de Mercats
- Suport i impuls del sector de la restauració de Barcelona. Promoció de la qualitat i la sostenibilitat energètica i de reducció de residus en la restauració.

Amb Ecologia Urbana:

- Fomentar els horts urbans amb l'objectiu d'impulsar un canvi de consciència i afavorir l'autoconsum amb paràmetres de qualitat i seguretat alimentària.
- Punts d'atenció energètica per a la ciutadania per tal de garantir l'assessorament sobre estalvi energètic,

eficiència i inversió en energies renovables
- Impulsar la creació d'un operador energètic municipal.

En consonància amb la filosofia de treball que ha marcat l'elaboració de l'EICR, la seva implementació, seguiment i avaluació es farà garantint la coordinació, transversalitat i coherència entre les actuacions municipals i la participació de la societat civil.

Document relacionat
